

8. **Калінін М.І.** Теоретичні основи лісових меліорацій / М.І. Калінін, О.С. Мельник. – Львів : Вид-во "Світ", 1991. – 261 с.
9. **Крилов В.М.** Екологічно небезпечне землекористування Лісостепу України / В.М. Крилов. – К. : Вид-во "Урожай", 2008. – 304 с.
10. **Пилипенко О.І.** Системи захисту ґрунтів від ерозії / О.І. Пилипенко, В.Ю. Юхновський, М.М. Ведмідь. – К. : Вид-во "Златояр", 2004. – 433 с.
11. **Постанова** Верховної ради України РСР Про земельну реформу // Відомості Верховної Ради УРСР від 05.03.1991-1991 р. – № 10. – С. 100.

Мельник А.С., Жмурко С.В. Проблемы защиты почв от разрушения и развития защитного лесоразведения в Украине

Рассмотрен вопрос современного состояния земледелия в Украине, улучшение почв, необходимости последующего развития защитного лесоразведения, в частности создание и размещение на местности системы полевых защитных лесных полос для улучшения уровня культуры и организации земледелия, защиты почв от разрушения и возобновления их плодородия.

Ключевые слова: плодородие почв, рациональное землепользование, полевое защитное лесоразведение, полевые защитные лесополосы, принцип размещения.

Melnyk O.S., Zhmurko S.V. Problems of soils protection from destruction and agriforestry in Ukraine

In the paper it is considered the current condition of agriculture, soils, agroforestry development in Ukraine, including allocation of forest tracts for agriculture improvement, soils protection.

Keywords: soils fertility, land usage, agroforestry, forest tracts, principle of allocation.

УДК 502.3 630*187 *Ст. наук. співроб. Л.М. Петрова, канд. с.-г. наук – НЛТУ України, м. Львів; радник голови президії С.В. Петров – Львівська обласна рада Українського товариства охорони природи*

**ЛІСОВІ ОБ'ЄКТИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ
МАЛОГО ПОЛІССЯ: СТРУКТУРА ТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНІСТЬ**

Охарактеризовано сучасну структуру та природничо-лісівничу репрезентативність множини природоохоронних територій Малого Полісся Львівщини. Виявлено низку структурних вад, а також її нерепрезентативність у плані охоплення різноманіття лісових екосистем і угруповань регіону. Необхідно провести подальші спеціальні порівняльні дослідження в межах всієї території Малого Полісся.

Ключові слова: ліси, заповідні території, біорізноманіття.

Множина об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) будь-якої території, окресленої природними межами, безперечно, повинна бути репрезентативною (охоплювати повний спектр існуючого біорізноманіття, притаманного природним екосистемам), територіально достатньою і структурно оптимальною для виконання своєї основної функції – збереження природного біорізноманіття [12, 14 та ін.]. Під час організації репрезентативної мережі об'єктів ПЗФ постає проблема виявлення існуючого біорізноманіття екологічно однотипних регіонів і подальше його відображення у системі природоохоронних територій.

Мале Полісся – унікальний для України загалом природний комплекс рівня фізико-географічної області, основна площа якого розташована в межах Львівської області [1]. На жаль, комплекс питань збереження біорізноманіття лісів цієї території протягом десятиліть залишається невирішеним [2, 9, 15].

Мета роботи полягала у виявленні особливостей категоріальної та територіальної структури сукупності заповідних об'єктів, розташованих в межах Малого Полісся Львівщини, а також оцінюванні її природничо-лісівничої репрезентативності.

Методика. Територія дослідження окреслена в її класичних межах [13] за топографічною картою [3]. Сукупність заповідних об'єктів, розташованих у межах Малого Полісся Львівщини, виділено за картографічними та відомчими матеріалами [4, 5, 16, 17 та ін.].

Сучасну структуру множини природоохоронних територій, а також її природничо-лісівничу репрезентативність охарактеризовано за результатами аналітичних узагальнень інформації з літературних джерел, офіційних відомостей щодо ПЗФ області, а також матеріалів власних досліджень [2, 6, 8, 9, 15 та ін.]. Оцінювання природничо-лісівничої репрезентативності виконано за результатами спеціального аналізу розподілу лісових площ за категоріями господарського призначення, категоріями захисності, типами лісу, головними лісотвірними породами, віком насаджень.

Категоріальна та територіальна структура. Станом на середину 2010 р. об'єкти природно-заповідного фонду в межах Малого Полісся Львівщини займали 2489,11 га (табл. 1), що становить <0,5 % площі природних комплексів території дослідження (табл. 2).

Основні заповідні площі розташовані в межах басейну р. Стир, де займають >1 % території (табл. 2). Відносний показник заповідності природних комплексів басейну р. Західний Буг – удесятеро менше.

Категоріальна структура множини заповідних об'єктів відзначається неповночленністю. Зокрема, відсутні об'єкти вищих категорій заповідності, регіональні ландшафтні парки, а також ландшафтні, гідрологічні, іхтіологічні, орнітологічні заказники тощо (див. табл. 1).

Об'єкти загальнодержавного значення становлять лише дещо >10 % площі ПЗФ території дослідження (див. табл. 1). Майже 70 % заповідних площ зосереджено в загальнозоологічному заказнику місцевого значення "Пукачів", розташованому в межах басейну р. Стир. Усі об'єкти ПЗФ в межах Малого Полісся Львівщини не мають власних природоохоронних адміністрацій, що звичайно призводить до відсутності адекватного управління заповідними територіями, а їхні землі не вилучені з традиційного господарського користування, зокрема знаходяться в межах експлуатаційних лісів [17]. Це свідчить про низький природоохоронний статус множини територій, призначених для збереження біорізноманіття більшої частини природного комплексу рівня фізико-географічної області, про недостатність/відсутність умов для збереження його компонентів, а також, на жаль, про тривіальну недослідженість території.

Особливістю мережі ПЗФ Малого Полісся є розміщення переважної більшості заповідних об'єктів в оточенні або контакті з агрокультурними угіддями та транспортними магістралями, на незначних відстанях від населених пунктів [3, 4, 17], що призводить до значного рекреаційного навантаження на заповідні території, синантропізації флори тощо.

Табл. 1. Загальна характеристика об'єктів ПЗФ
(складено на основі аналітичних узагальнень [4, 5, 6, 17])

№ з/п	Категорія, назва	Площа в межах басейнів річок, га		Лісовкрита площа, га			Насадження (середні показники)		
		р. Західний Буг	р. Стир	всього	лісові культури	насадження природного походження	вік	бонітет	повнота
Об'єкти загальнодержавного значення									
Заказники:									
1.	ботанічний "Волицький"	150,0		90,6		90,6	40	5	0,53
2.	ботанічний "Лешнівський"		58,0	58,0	56,0	2,0	70	1	0,73
3.	лісовий "Лопатинський"		109,0	109,0	109,0		100	1	0,53
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва		8,0		–					
Об'єкти місцевого значення									
Заказники:									
4.	загальнозоологічний "Пукачів"		1649,0	1448,5	1071,0	377,5	60	1	0,7
	ботанічний "Кемпа"		10,0	–					
Заповідні урочища:									
5.	"Борове"	25,0		25,0		25,0	100	2	0,7
6.	"Великомостівське"	27,0		27,0		27,0	100	2	0,62
7.	"Соколя"	53,9		50,0	1,5	48,5	100	1	0,48
8.	"Сосновий ліс"	11,0		11,0		11,0	110	1	0,5
9.	"Сторонибаби"	30,0		27,6		27,6	110	2	0,49
10.	"Тадані"	27,0		27,0		27,0	100	2	0,5
11.	"Грицевоя"		33,0	33,0	33,0		100	1	0,69
12.	"Заболотцівське"		46,2	46,0		46,0	100	2	0,65
13.	"Лагодівське"		6,2	6,2	6,2		100	1	0,78
14.	"Піски"		46,0	46,0	29,0	17,0	110	1	0,61
15.	"Синичівське"		16,0	16,0	2,0	14,0	80	1	0,76
16.	"Топорівське"		95,9	95,0	95,0		70	2	0,64
Пам'ятки природи:									
17.	ботанічна "Конвалія"		9,5	9,5	9,5		55	1A	0,86
	інші	18,6		–					
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва		59,81		–					
Разом, га:		410,31	2078,8	2125,4	1412,2	713,2			
Відносна частка площі ПЗФ, %		16,5	83,5	85,4	56,7	28,7			

Табл. 2. Територіальна структура та загальна репрезентативність регіональної множини об'єктів ПЗФ

Природний комплекс	Площа								
	загальна, тис. км ²	ПЗФ, га	%	в т.ч.					
				басейн р. Західний Буг, тис. км ²	ПЗФ, га	%	басейн р. Стир, тис. км ²	ПЗФ, га	%
Мале Полісся	≈5,86	2489,11	0,42	≈4,22	410,31	0,10	≈1,64	2078,8	1,27
Ліси	≈1,35	2125,4	1,57	≈0,92	258,2	0,28	≈0,43	1867,2	4,34

Репрезентативність. Понад 85 % площі ПЗФ вкрито лісовою рослинністю, на решті заповідних територій представлені фрагменти водно-болотної та лучно-степової рослинності, а також набутки садово-паркового мистецтва (табл. 1). Об'єкти, повністю або частково вкриті лісовою рослинністю (далі – "лісові") охоплюють заповідним режимом $\approx 1,5$ % лісів Мале Полісся (табл. 2). Територіально вони зосереджені переважно в лісах басейну р. Стир (рис. 1), де займають ≈ 4 % їх площі (табл. 2).

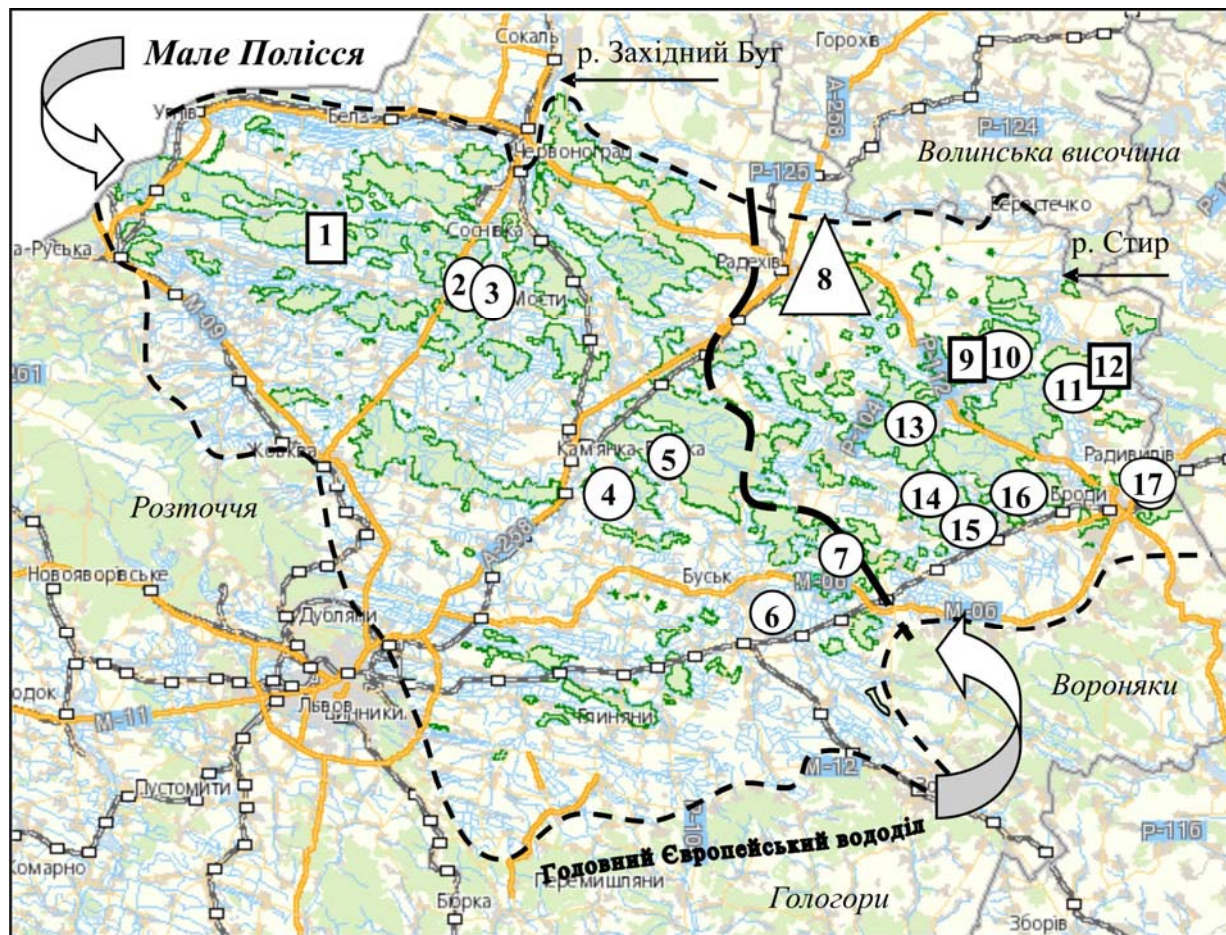

Рис. 1. Множина лісових заповідних об'єктів Мале Полісся Львівщини

Об'єкти загальнодержавного значення. Заказники: 1 – ботанічний "Волицький", 12 – ботанічний "Лешнівський", 9 – лісовий "Лопатинський"

Об'єкти місцевого значення. Заказники: 8 – загальнозоологічний "Пукачів"; Заповідні урочища: 2 – "Борове", 3 – "Великомостівське", 4 – "Тадані", 5 – "Соколя", 6 – "Сторонибаби", 7 – "Сосновий ліс", 10 – "Грицеволь", 15 – "Заболотцівське", 16 – "Лагодівське", 11 – "Піски", 14 – "Синичівське", 13 – "Топорівське"; Пам'ятки природи: 17 – ботанічна "Конвалія"

У межах об'єктів ПЗФ представлені переважно найбільш поширені на Малому Поліссі Львівщини типи лісових екосистем [11]. У свіжих та вологих дубово-соснових суборах, свіжих та вологих грабово-дубово-соснових сугрудах, вологих грабово-сосново-дубових сугрудах і сирих чорновільхових сугрудах (які займають майже 90 % площі лісів території дослідження росте понад 90 % заповідних лісів) (рис. 2). Решту заповідних площ займають малопоширені в межах території дослідження екосистеми вологих грабово-дубо-

вих грудів, вологих та мокрих березово-соснових суборів, свіжих грабово-сосново-дубових сугрудів, свіжих грабово-дубово-соснових грудів.

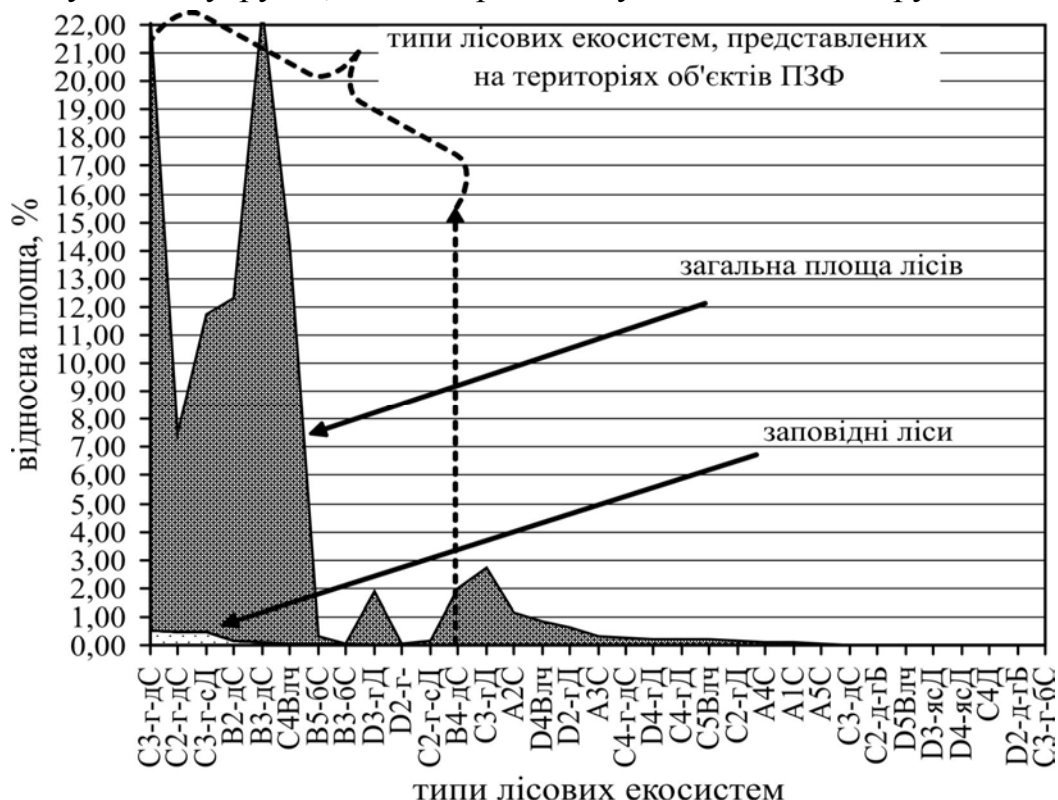

Рис. 2. Екосистемна репрезентативність заповідних лісів

Взагалі не охоплені охороною в межах лісових заповідних об'єктів лісові природні комплекси понад 60 % типів лісових екосистем (рис. 2), як малопоширених, так і, на жаль, рідкісних для Малого Полісся Львівщини [10].

У заповідних лісах представлені насадження переважно штучного походження: лісові культури займають близько 2/3 їхньої площі (рис. 3, табл. 1).

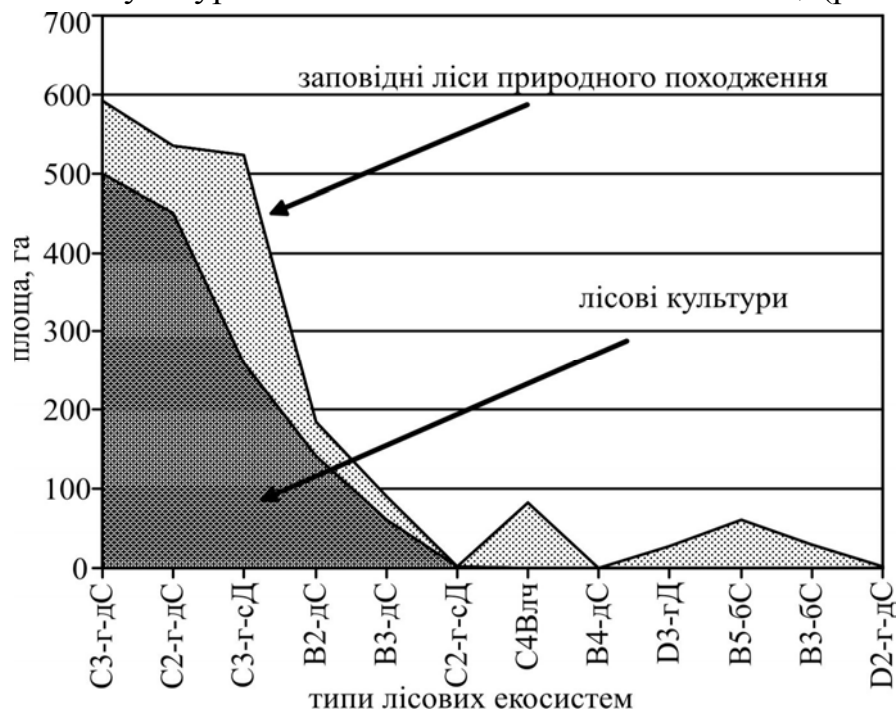

Рис. 3. Розподіл площ заповідних лісів за типами екосистем і характером походження насаджень

Вони ростуть переважно у вологих і свіжих грабово-дубово-соснових та вологих грабово-сосново-дубових сугрудах, значно рідше – у свіжих та вологих дубово-соснових суборах, свіжих грабово-сосново-дубових сугрудах у сирих чорновільхових сугрудах. За площею переважають лісові культури з домінуванням сосни звичайної (займають >50 % загальної площі заповідних лісів) та дуба звичайного (>10 %). На решті площі (близько 2 % загальної площі заповідних лісів) ростуть культури дуба червоного, вільхи чорної, ялини європейської, ясена звичайного, модрина європейської, тополі колоноподібної.

Найбільшу природоохоронну цінність регіональної мережі об'єктів ПЗФ з погляду збереження природного біорізноманіття лісів повинні становити ділянки заповідних лісів природного походження. У межах Малого Полісся Львівщини вони займають $\approx 1/3$ площі ПЗФ (табл. 1, рис. 3) і охоплюють близько 2 % лісів природного походження (табл. 3).

Табл. 3. Еколого-ценотична репрезентативність заповідних лісів природного походження (– насадження природного походження, які не охоплені охороною в межах ПЗФ)

Типи екосистем		Представництво заповідних лісів природного походження (середньозважена відносна площа насаджень в межах типів лісу, %)														
1		2														
шифр	поширення в лісах, %	разом:	в т.ч. в межах типів угруповань з домінуванням видів													
			дуб звичайний	сосна звичайна	вільха чорна	граб звичайний	береза поникла	липа дрібнолиста	ясен звичайний	осика	клен гостролистий	липа широколиста	ялина європейська	клен-явір	бук лісовий	модрина європейська
С ₃ -Г-сД	6,68	3,7	3,2	8,2	–	40,4	–	27,8	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₄ Влч	5,07	0,54	–	–	1,3	–	16,1	–	–	–	–	–	–	–	–	–
В ₃ -дС	4,58	0,12	–	0,6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₃ -Г-дС	4,08	0,39	8,4	1,6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₃ -ГД	1,62	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
В ₂ -дС	1,59	0,34	–	2,7	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
В ₄ -дС	1,22	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Д ₃ -ГД	1,06	2,4	3,7	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₂ -Г-дС	0,96	8,1	9,9	7,1	–	17,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Д ₂ -ГД	0,34	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Д ₄ Влч	0,26	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
А ₂ С	0,26	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
В ₅ -бС	0,22	25,6	–	56,2	–	–	10,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₄ -ГД	0,13	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₅ Влч	0,12	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Д ₄ -ГД	0,12	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₂ -ГД	0,11	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₂ -Г-сД	0,10	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
С ₄ -Г-дС	0,10	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
А ₄ С	0,08	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
А ₃ С	0,07	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
А ₅ С	0,06	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
В ₃ -бС	0,03	78,3	–	78,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
А ₁ С	0,03	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

1		2														
D ₂ -Г-ДС	0,01	17,5	100,0	–												
D ₅ Влч	0,01	–			–											
D ₃ -ясД	0,00	–	–													
D ₄ -ясД	0,00	–						–								
Разом:	28,92	2,29	3,0	2,3	1,1	15,3	1,3	9,4	–	–	–	–	–	–	–	–
Відносна площа від ЗФ, %		28,65	11,59	10,59	2,64	2,20	1,28	0,35	–	–	–	–	–	–	–	–

Серед заповідних лісів природного походження за площею переважають насадження у відносно багатих типах середовищ існування: вологих грабово-сосново-дубових сугрудах, вологих та свіжих грабово-дубово-соснових сугрудах, а також сирих чорновільхових сугрудах. Разом вони становлять ≈ 25 % загальної площі заповідних лісів.

На жаль, заповідні ліси репрезентують лише незначну частину типів лісових екосистем з природним лісовим покривом та угруповань природного складу та походження регіону (табл. 3). Зокрема, не представлені в ПЗФ рідкісні для регіону дослідження загалом [10] лісові екосистеми сухих, вологих, сирих та мокрих соснових борів, мокрих чорновільхових, а також вологих та сирих ясеневих-дубових грудів.

Серед заповідних лісів природного походження за площею переважають насадження з домінуванням дуба звичайного (>11 % площі ПЗФ і ≈ 3 % площі дубових лісів природного походження) і сосни звичайної (>10 % і $2,3$ % відповідно). Вони також характеризуються найбільшою ценотичною репрезентативністю: представляють приблизно $1/3$ частину відповідних типів природних лісових угруповань. Різноманіття типів угруповань вільхи чорної, берези пониклої, граба звичайного і липи дрібнолистої представлене значно бідніше. Зокрема, типові для лісів Малого Полісся чорновільшинники представлені в ПЗФ лише одним з сімнадцяти типів – угрупованням сирих сугрудів.

Відносно найкраще представлені в ПЗФ природні угруповання граба звичайного та липи дрібнолистої (охоплюють охороною понад 15 і 9 % площ природних лісів з їх перевагою). На жаль, вони також репрезентують лише незначну частину різноманіття їх природних угруповань. Взагалі не охоплені охороною в межах ПЗФ природні насадження з домінуванням ясеня звичайного, осики, а також регіонально рідкісні насадження з домінуванням видів, що мають обмежене географічне поширення [10]: липи широколистої, бука лісового, модрина європейської, клена-явора та клена гостролистого тощо (табл. 3).

Доцільно також зазначити, що понад 80 % площі заповідних лісів займають насадження віком $40\div 80$ років (табл. 1). Особливо цінні з природоохоронного погляду насадження старшого віку природного походження становлять лише ≈ 15 % заповідних лісів, або ≈ 9 % загальної площі ПЗФ. Вони підлягають охороні лише в заповідних об'єктах місцевого значення – загальнозоологічному заказнику "Пукачів" та заповідних урочищах. Це переважно монодомінантні дубові і соснові насадження (майже 50 % площі), а також олігодомінантні насадження за різною участю дуба, сосни, граба, липи та ясеня. Незначну площу займає полідомінантне насадження з перевагою у складі деревостану сосни звичайної (табл. 4).

**Табл. 4. Структурні особливості заповідних лісів
природного походження віком понад 100 років**

Назва об'єкта	Площа насаджень, га									
	з перевагою:									разом:
	дуба звичайного					сосни звичайної				
	дубові	ясенево-дубові	грабово-липово-дубові	грабово-сосново-дубові	сосново-дубові	соснові	дубово-соснові	грабово-дубово-соснові	березово-грабово-дубово-соснові	
Заказник: Пукачів	2,2		2,1	19,5	34,2	14,5	30,6	6,9		110,0
Заповідні урочища:										
Заболотцівське	46,0									46,0
Тадані	27,0									27,0
Піски						17,0				17,0
Великомостівське						27,0				27,0
Борове						25,0				25,0
Соколя				20,0	13,0			6,0	9,5	48,5
Сосновий ліс							11,0			11
Сторонибаби		27,6								27,6
Разом:	75,2	27,6	2,1	39,5	47,2	83,5	41,6	12,9	9,5	339,1
Відносна площа, %	22,2	8,1	0,6	11,6	13,9	24,6	12,3	3,8	2,8	100,0

На жаль, на заповідних територіях не представлені унікальні для Малого Полісся Львівщини осередки широколистяних лісів віком понад 150 р. – різновікові полідомінантні насадження з перевагою дуба звичайного [7], а також регіонально рідкісні насадження старшого віку з домінуванням ясена звичайного, липи дрібнолистої, граба звичайного.

Висновки. Існуюча множина територій природно-заповідного фонду Малого Полісся Львівщини відзначається низкою структурних вад, нерепрезентативністю у плані охоплення спектра лісових екосистем та угруповань, а також територіальною недостатністю для збереження всього різноманіття лісів регіону. Тому вона потребує розширення та оптимізації, зокрема в частині охоплення нею регіонально рідкісних типів лісових екосистем, біорізноманіття яких є під загрозою зникнення, унікальних для Малого Полісся осередків широколистяних лісів віком понад 150 р., зокрема різновікових полідомінантних насаджень з перевагою дуба звичайного, насаджень з домінуванням видів, що мають обмежене географічне поширення: липи широколистої, бука лісового, модрина європейської, клена-явора та клена гостролистого, рідкісних насаджень старшого віку з домінуванням ясена звичайного, липи дрібнолистої, граба звичайного та ін.

Для формування репрезентативної системи природоохоронних територій Малого Полісся необхідно провести подальші спеціальні порівняльні дослідження в межах всієї фізико-географічної області.

Література

1. Атлас "Географія України". – К. : НВП "Картографія", 1999. – 41 с.

2. **Заповідні** території Львівщини / Стойко С.М., Матолич Б.М., Шемелинець І.Л., Зінчук О.М. та ін. – Львів : Вид-во ЗУКЦ, 2008. – 128 с.
3. **Карта** Львівської області (масштаб 1:200 000). – К. : Вид-во ВКФ, 1999.
4. **Карта-схема** лісів Львівського державного лісгосподарського об'єднання "Львівліс" (базове лісовпорядкування, 1991-1992 рр., масштаб 1:200000).
5. **Навчально-краєзнавчий атлас** Львівської області. – Львів : Вид-во "Афіша", 1999. – 25 с.
6. **Перелік територій** та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Львівської області. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.ekology.lviv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=146&Itemid=76.
7. **Петрова Л.** Ліси високої природоохоронної цінності Малого Полісся: старовікові насадження / Л. Петрова, С.Петров // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.10. – С. 70-77.
8. **Петрова Л.М.** Природнича репрезентативність об'єктів природно-заповідного фонду Жовківського держлісгоспу / Л.М. Петрова // Науковий вісник УкрДЛТУ : Дослідження, охорона та збагачення біорізноманіття. – Львів : Вид-во УкрДЛТУ. – 1999. – Вип. 9.9. – С. 184-193.
9. **Петрова Л.М.** Стан та оптимізація мережі лісових заповідних об'єктів Заходу України : дис. канд. наук: спец. лісознавство і лісівництво. – УкрДЛТУ, Львів, 2003.
10. **Петрова Л.М., Петров С.В.** Ліси високої природоохоронної цінності Малого Полісся: рідкісні екосистеми // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.9. – С. 49-58.
11. **Петрова Л.М.** Структурне різноманіття лісів Малого Полісся / Петрова Л.М., Петров С.В., Пацура І.М. // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18.8. – С. 80-87.
12. **Попадюк Р.В.** Популяционные критерии. Критерии структурной полнотности лесных массивов / Попадюк Р.В., Коротков В.Н., Смирнова О.В., Заугольнова Л.Б. // Критерии и методы формирования экологической сети природных территорий. – 2-е изд. – М. : Изд-во "Центр охраны дикой природы СоЭС", 1999. – Вып. 1. – С. 15-23.
13. **Природа** Львівської області / за ред. проф. К.І. Геренчука. – Львів : Вид-во "Вища шк.", 1972. – 137 с.
14. **Реймерс Н.Ф.** Особо охраняемые природные территории / Н.Ф. Реймерс, Ф.Р. Штильмарк. – М. : Изд-во "Мысль", 1978. – 296 с.
15. **Рішення** Львівського облвиконкому від 09.10.84 р., № 495 "Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області".
16. **Таксаційний опис** Кам'яно-Бузького лісництва Магерівського військового лісгоспу Львівської області (станом на 2000 рік).
17. **Таксаційні описи** земельних ділянок лісового фонду державних підприємств Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства (станом на 2007 р.).

***Петрова Л.М., Петров С.В.* Лесные объекты природно-заповедного фонда Малого Полесья: структура и репрезентативность**

Охарактеризованы современная структура и природно-лесоводственная репрезентативность множественного числа природоохранных территорий Малого Полесья Львовщины. Обнаружен ряд структурных изъянов, а также его нерепрезентативность в плане охватывания многообразия лесных экосистем и группировок региона. Необходимо провести последующие специальные сравнительные исследования в пределах всей территории Малого Полесья.

Ключевые слова: леса, заповедные территории, биомногообразие.

***Petrova L.M., Petrov S.V.* Forest objects of natural reserved fund of the Male Polissia: structure and representativity**

A modern structure and representativity of plural of nature protection areas of Male Polissia of the Lvov area is described. Row of the structural failings and also its nonrepresentativity in the plan to engulf of the variety of forest ecosystems and associations of region we found. The additional special researches of all territory of Male Polissia must be executed.

Keywords: forests, protected areas, biodiversity.